



**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,  
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis  
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,  
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus  
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione  
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

**Castro Palao, Fernando de  
Lugduni, 1669**

De scientia, seu litteratura ad beneficiu[m] requisita. p. 6

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

exclusus est ab ordine suscipiendi sic à beneficio exclusus est. Azor. 2. p. insit. lib. 6. c. 4. quest. 13. Garc. 7. part. de benef. cap. 12. num. 3. attenda communiori sententia, de qua tract. de irregular. disp. 1. punct. 3. Quod autem vitium corporis irregularitatem inducat, tract. de irregular. disp. 2. diximus; ubi advertimus posse defectum corporis superuenire ordinato, & beneficio, vel antequam; si antequam, constituit irregularem, & beneficii incapacem; si superueniat, solum impedit exercitium illius ordinis, ad quem inhabilem ordinatum reddit, vt deciditur in cap. 2. de clerico agrotante. & tradit Tolet. sum. lib. 1. cap. 57. in reg. suar. disp. 51. sect. 2. n. 9. Sayrus 1. 6. de irregularit. c. 7. num. 7. Garc. 7. p. de benef. c. 1. n. 18. Mol. tract. 3. de insit. disp. 70. num. 14. & alij apud ipsos.

2. Hinc oritur difficultas, an conferri possit beneficium ei qui post clericatum acceptum vitium corporis contraxit, ratione cuius est irregularis: Cui difficultati respondeo, illud beneficium ei conferri posse, cuius exercitium vitium corporis non impedit. Quia irregularitas ex defectu corporis ordinato superueniens solum exercitium illius ordinis impedit, ad quod reddit vitium inhabilem. Ergo etiam illius beneficii consecutionem impedire debet, ad cuius exercitium inhabilis factus est: sic Sayrus dicto lib. 6. cap. 2. num. 23. Garc. alijs relatis, 7. part. de benef. cap. 12. num. 19. Azor. 2. p. lib. 6. cap. 4. quest. 14. Suar. de censur. disp. 51. sect. 2. numer. 18. Dixi esse capacem beneficii, cuius exercitium vitium corporis non impedit: cum autem omnibus beneficiis annexa sit obligatio recitandi, si ob vitium corporis inhabilis factus sit ad recitationem, vt quia est cecus, tamen ordinibus initiatus sit, nequaquam poterit beneficium obtinere. Lessius lib. 2. cap. 3. 4. d. 2. §. n. 130. Garcia 7. p. de benef. cap. 12. n. 21.

3. Deinde dubitatur, an si patiaris vitium corporis, impediens celebrationem, vt si cates oculo canonis, vel pollice, vel duobus digitis cum medietate palmae, vt in cap. 1. de clerico agrotante, possis ad ordines minores, & ad subdiconatum, & ad diaconatum promoueri, & ad beneficium simplex, cui non est presbyteratus annexus videtur id fieri posse. Quia ad ordines minores, & ad exercitium illius beneficii simplicis habilis es, ac si nullum impedimentum haberes, & minores ordines cum maioribus nullam videntur connexionem habere, tamen maiores minores supponant. Ergo poteris esse inhabilis; & irregularis ad maiores, quin sis ad minores; & ita sentire videtur Val. 4. tom. disp. 7. quest. 19. punct. 3. de secunda specie irregularitatis.

Nihilominus pro certo tenendum est, te inhabilem esse ad recipiendos ordines minores, si maioribus non potes insigniri, & consequenter ex communiori sententia inhabilem esse ad beneficium simplex recipiendum, cum absque ordine recipi non possit. sic tenet Vgolinus de irregularit. c. 52. §. 1. numer. 4. & cap. 64. in princip. num. 4. Tolet. lib. 1. sum. cap. 57. §. 1. & 4. regul. Garc. de benef. 7. part. cap. 12. num. 78. Fundamentum precipuum sumitur ex cap. non confidat. 50. disp. ubi corpore vitiatu prohibentur diuinis ministerijs applicari, sed per susceptionem primae tonsurae; & cuiuslibet ordinis minoris applicatur ordinatus diuinis ministerijs. Ergo vitiatu corpore inhabilis est ad hanc applicationem. Deinde quia ordinatus prima tonsura, ordinibusque minoribus disponitur ad ministerium altaris, quod omnes ordines tanquam sui complementum respiciunt. Ergo inhabilis ad ministerium illud, inhabilis censeri debet ad ordines minores recipiendo, & consequenter ad quodlibet beneficium.

PUNCTUM V.

De morum probitate ad beneficium requisita.

1. Ad beneficium morum probitas exposulatur.
2. Non reddis ipso iure inhabilem, nec collationem irritam defectus huius qualitatis; nisi vitium inducat irregularitatem.
3. Ob crimina commissa infamiam irrogantia, si de illis condemnaris, incapax es beneficii.
4. Item si sine crimina infamiam irrogantia.
5. Quae delicta reddant committentem infamem.

1. Probata qualitas, quam beneficiati habere debent, est morum probitas; quia ex ea pendet precipuum Ecclesiae fructus, eaque de causa varijs textibus cauetur de hac qualitate diligenter inquiri. c. cum in cunctis. de electione. c. graue nimis. de presb. & clement. 1. de atate. & qualis. & Trident. sess. 24. c. 18. de reformat.

2. Dubium tamen est, an huius conditionis earentia te inhabilem ad beneficium constituat? Et quidem si ita grauibus peccatis deditus sis, intentionemque habeas in illis perseuerandi; videris iure naturae inhabilis esse, & collationem tibi factam esse irritam, & nullam, vt pote indigno, & incapaci: si enim literis careres, & intentionem haberes perseuerandi in tua ignorantia, non est dubium te fore inhabilem ad beneficium obtinendum; quia incapax es officij exercendi, ad quod

beneficium ordinatur. Cum ergo morum honestas magis quam literarum in beneficiatis requiratur, effici videtur ex illius earentia te reddi posse inhabilem. Panormit. cap. adum. 2. de electione. Ioann. Selua tract. de benef. 3. part. q. 1. numero 10. & segg.

Ceterum credam talem collationem non fore irritam ipso iure, nisi delictum secum trahat suspensionem, excommunicationem, aut irregularitatem. Nam peccatum mortale, & voluntas perseuerandi in illo non impedit officium beneficio debitum exercere, tamen impedit licite fieri. Secus vero est de profus illiterato. Et ita ob peccatum mortale, & voluntatem perseuerandi in illo, non esse irritam collationem, etiam male accepta sit, docuit alijs relatis Nauar. in c. si quando de re script. except. 17. n. 8. & segg. & tract. de orat. miscell. 39. Azor. 2. p. lib. 6. cap. 7. quest. 11. Nauar. miscell. de orat. 34. n. 4. & miscell. 40. n. 8.

3. Sed cum collationi beneficii annullatio comparatione criminosis potius ex iure Ecclesiastico, quam naturali pronuntietur, videndum est ob quae peccata hae poena imposita sit: Respondeo impositam esse ob crimina commissa infamiam irrogantia, si de illis condemnatus sis, quia ratione condemnationis factus es infamis infamia iuris. At infames infamia iuris irregulares sunt, & consequenter ex communi sententia incapaces beneficia acquirendi, tamen acquisiti ipso iure non priuentur, sed veniant priuandi. Ergo.

4. Verum si condemnatus non sis ob crimina commissa, at tua opinio apud gratos, & probos viros graua est; neque grauius illos constat te esse emendatum: credo probabiliter datante hae infamia facti, te incapacem esse ordinis recipiendi, & beneficii acquirendi, quia pro illo tempore irregularis es, vt diximus allegato loco de irregular. Ergo collatio tibi facta iurata est. Tum quia irregularis durante irregularitate beneficii est incapax. Tum quia in reg. 8. de reg. iuris, infamibus poena non patet dignitatum. Tum quia in cap. cum in cunctis, statuitur beneficia conferenda esse illis, qui scientia, moribus, commendabilique vita existunt, & aliter electio facta deuoluitur ad superiorem, quod non fieret, si electio valida foret. sic tradit expressè Suarez tom. 2. de relig. tract. 4. de iuramento. cap. 2. n. 4. & 5. & 17. Bernard Diaz. capit. 88. ibi Salzedo, Flamin. Paul. de resignat. lib. 4. quest. 3. ad finem. & alij plures relati Garcia 7. p. de benef. c. 8. n. 34. Quamuis ipse alijs relatis contrarium sentiat, friuolo fundamento ductus, nempe infamem infamia facti non esse proprie irregularem, eo quod absque dispensatione per contrarium factum aboleri illud impedimentum possit. Hoc enim fundamentum nullum est, alius carens zate legitima ad ordines, & ad beneficia irregularis non foret, cum absque dispensatione solo successu temporis hoc impedimentum tolli possit.

2. Quod si inquiras quae delicta reddunt committentem infamem, & ad beneficii exclusionem: Respondeo ea esse, quae habentur in c. constitutus. 3. q. 5. & c. infames. 6. q. 1. vt late expendit Azor. 2. p. insit. moral. 6. c. 7. tota q. 3.

PUNCTUM VI.

De scientia, seu litteratura ad beneficium requisita.

1. Ea scientia requiritur, quae necessaria est ad exercendum officium beneficio annexum.
2. Explicetur scientia requisita in Episcopo.
3. Quae in parochis.
4. Quae pro reliquis beneficiis.
5. Penitus illiteratus incapax est beneficii.
6. Si ille qui tempore collationis literatus fuit, postea literatus desinat, aliqui dicunt reuocari conditione, quod non est probandum.
7. Limitatur doctrina in beneficiis curatis, & canoniciatibus. Sed non admittitur limitatio.
8. Si aliquam habet litteraturam, collatio beneficii tenet, est veniat irritanda.
9. Explicatur quis sit censendus profusus illiteratus.
10. Negant plures ex dispensatione Pontificis conferri posse beneficium profusus illiterato.
11. Contrarium est verius, si causa honesta intercedat.
12. Ex dispensatione Episcopi fieri non potest profusus illiteratus, bene tamen ei qui parum, scilicet spectaturque breuitempore profecturus.
13. Gradus, seu testimonium publicum scientia pro episcopaliis aliisque superioribus beneficiis requiritur. Et quid & alijs dignitatibus.
14. Gradus pro scholasticis requiritur.
15. Idem de Archidiaconi iurisdictionem habentibus.
16. Pro decanatu Ecclesiae cathedralis, & prioratu regulari non requiritur gradus.
17. Gradus exposulatur pro canonico prebendatario.
18. Collatio supradictarum dignitatum facta curijs gradus est nulla. 13. Gradus.

- 19 Gradus obtinens absque scientia facit ne collatio irrita sit, tamen si contrarium non immerito dici possit.
- 20 Sed quid si gradus est assumptus contra statuta universitatis? Sub distinctione responderetur.

1 Regula est eam scientiam ad beneficium requiri, quae requiritur ad exercendum officium beneficio annexum, quia beneficium datur propter officium, *et sic de rescriptis* in 6. sic omnes doctores.

2 Hinc fit ad Episcopatum assumptum debere esse potentem alios in sana doctrina cohortari, & eos qui contradicunt arguere, iuxta illud Pauli ad Titum 1. *et 1. ad Timos. cap. 3.* & tradit Innoc. III. in *cap. nisi cum pridem*. §. pro defectu. de renuntiacione. Eadem etiam scientia, & maiori polleere debent assumpti ad Cardinalatum; quia Pontifici assistunt, & consilium praebere debent pro totius mundi gubernacione, vt bene tradit Menoch. de arbitrio *casu 426. a. n. 21.* Azor. 2. *part. in lib. 6. c. 6. q. 10.* Lessius *lib. 2. c. 4. d. 1. 2. 4. n. 17.* & conlat ex Trident. *sess. 24. cap. 1. de reform. 1.*

3 Assumpti vero ad Ecclesias parochiales ea doctrina debent polleere, quae sufficiat ad populum edocendum ea, quae credere, & obediunt debet, eique sacramenta ministranda, Gonzalez *reg. 8. Cancell. gloss. 4. a. n. 71.*

4 Pro reliquis autem beneficiis spectandum est eorum munus, si cum iurisdictionem habent apexam, & causarum iudicium, vtriusque iuris scientia necessaria est; non enim aliter possunt muneris satisfacere. Menoch. *num. 40. et 4.* Gonzalez *gloss. numer. 69.* At si fiat omnino simplicia, cum aliqua ex his ordinem sacrum presbyteratus, diaconatus, vel subdiaconatus annexum habeant, vt sunt omnes canonicatus Cathedralis Ecclesiae, eam scientiam expostulant, quae ad hos ordines suscipiendos requiritur; quae autem haec fit tradit Trident. *sess. 23. cap. 4. it. 1. et 14. de reform.* Garcia 7. *part. de benef. cap. 7. num. 1. 1.* Azor. 2. *part. in lib. 6. c. 6. q. 1. 2.* Ea vero beneficia, quae nullum ordinem sacrum annexum habent, neque aliud munus praeter officij recitationem, eam scientiam expostulant, quae sufficiat ad officium diuinum recitandum: sic expressit Flam. *n. lib. 4. de signat. quast. vit. num. 30.* Gonzalez *gloss. 4. n. 73.* Azor. 2. *part. in lib. 6. c. 6. q. 1. 2. et 3.* Garcia *de benef. 7. part. c. 7. n. 8.* his positis.

5 Dubium est: an beneficii collatio facta ei, qui scientiam non habet sufficientem ad munus beneficii petendum, nulla sit ipso iure?

Communis sententia affirmat nullam esse collationem, si penitus illiteratus sit: sic Bernard. Diaz. & Salzedo *praef. cap. 2. 1.* Lessius *lib. 2. cap. 34. n. 129.* Azor. 2. *part. in lib. 6. c. 6. q. 3. et c. 16. q. 1.* Gonzalez *gloss. 4. a. n. 47.* Garcia pluribus relatis, 7. *part. de benef. c. 7. a. n. 13.* & videtur decidi *cap. literatos. 36. dist. et cap. ult. de temporib. ordinat. in 6.* & colligitur ex *cap. cum in cunctis. de electione. §. fin. vbi eligentes indignum ob aetatis, motum, scientiam, & natalium defectum priuantur potestate eligendi, & electio ad superiorem deuoluitur. Ergo signum est electionem factam nullam esse. Item defectus scientiae aequat nauitatis, & aetatis defectui, sed patienti defectum in aetate, & in natalibus nulla est collatio, vt omnes admittunt. Ergo idem dicendum est patienti scientiae defectum. Deinde est textus ferè expressus in *cap. iudum. c. 1. de electione.* vbi cassata electione illius, qui tempore electionis defectum scientiae, vel aetatis patiebatur, alteri collecto etiam à minori parte beneficium adiudicatur. Ergo defectus scientiae reddit nullam collationem.*

6 Aduertit tamen Gonzalez *gloss. 4. num. 49.* cum Salzedo *praef. cap. 2. 1. circa finem.* si ille qui tempore collationis fuerit profusus illiteratus, litteras dicat, & conferens non poeniteat, reuocandi pristinam collationem, tacita noua collatione superueniente. Quod verum non est; quia ex sola tacitate non potest noua collatio induci, sicut de *benef. 3. p. q. 10. casu 3. n. 15.* Syluest. *verbo beneficium. 3. quast. 19.* Garcia 7. *part. de benef. cap. 7. num. 20.*

7 Vnica limitatio huic communi sententiae adhibetur, nempe, vt procedat in beneficiis curatis, & canonicatibus, vbi requiritur industria, & consilium, & fecus in aliis beneficiis simplicibus, sic aliis relatis Gonzalez *gloss. 4. n. 50.* Sed haec limitatio admittenda non est, quia caret fundamentum rerum & doctores supra relati generaliter loquantur de omnibus beneficiis. Garcia 7. *part. de benef. c. 7. n. 20. in fine.*

8 Dixi, si penitus illiteratus sit. Nam si aliquam habet litterarum, esto non sufficientem, collatio facta valida est, esto conueniat eam irritare. argum. *text. in cap. quatuor. 15. de aetate. et qualitat. et ex Trid. sess. 7. cap. 3. de reform. ibi interitur.* Et ratio est; quia aequaliter potest beneficii muneris satisfacere, tamen si non compentent, & nullibi habetur collationem factam ei qui parum scit, fore irritam ipso iure, sed venite irritandam, sic aliis relatis docet Azor. 2. *part. in lib. 6. c. 6. quast. 3. §. 7.* Garcia 7. *part. de benef. cap. 7. a. n. 15.* Gonzalez *gloss. 4. num. 47.* Augustin. Barbola de *pos. Episcop. illeg. 63. num. 3.* Neque obstat *textus in cap. 4. sess. 22. eiusdem concilij*, vbi prouiso facta ei, qui aetatem, & aetatem quae qualitates ibi praescriptas integre non habuerit irri-

ta, & nulla esse affirmatur, & ponderandum est verbum *integre*, quod videtur denotare scientiam integram, sicut & aetatem integram. Non, inquam, obstat. Nam hic textus loquitur de aetate, & qualitatibus à iure determinatis, & nullius arbitrio remissis, qualis est aetas, & ignorantia, seu litteratura omnimoda. *textus vero dictus, cap. 3. sess. 7.* loquitur de qualitatibus arbitrio iudicis remissis, scilicet de scientia competente, de honestate morum, & aliis huiusmodi, in quibus arbitrium esse potest.

9 Quod si inquiras, quis censendus sit profusus illiteratus? Probabilis existimo esse solum illum, qui legere, & scribere latinè nescit. Quapropter si latinam linguam legere sciat, tamen si sentum non percipiat, crederem non esse profusus illiteratum, sed capacem esse pensionis Ecclesiasticae, & beneficii nullum aliud onus praeter officij diuini recitationem habentis, sic expressit Nauarr. in *cap. si quando. de rescript. except. 13. num. 8.* *et miscell. de orat. 33. num. 7.* *et miscell. 40. num. 8.* Garcia 7. *part. de benef. cap. 7. num. 15.* & inclinatur Azor. 2. *part. in lib. 6. cap. 6. quast. 3.* fauet Menoch. de *arbitrario casu 425. a. num. 9.* & colligitur ex *cap. sedulo. 38. dist. ibi: Nouerint non esse voces ad aurem Dei, nisi animi affectum.* Ita enim non irridibunt, si aliquos antistites, & ministris Ecclesiae fore animaduertent, vel cum barbarissimis, & solacismis Deum inuocare, vel eadem verba quae pronunciant non intelligere, perturbatque distinguere: non quia ista minime corrigenda sunt: sed quia pie toleranda sunt ab eis, qui didicerunt, vt sono in foro, sic voto in Ecclesia benedicat. Vnum tamen est apud doctores receptum, si prima grammaticae rudimenta didicit, non esse profusus illiteratum, sic pluribus relatis Barbola *alleg. 46. num. 9.* Azor. *dicta quast. 3.* Gonzalez *gloss. 4. num. 48.* Bernard. Diaz. in *prax. capit. 21. in fine.*

10 Deinde dubitatur: an ex dispensatione Pontificis possit beneficium conferri profusus illiterato? Negant plures relati à Gonzalez *gloss. 4. num. 43.* Mouentur pluribus Scripturae locis requiritibus scientiam in prelato, vt est illud *Osee 4. Tu scientiam repulisti, et ego te repellam, ne sacerdotio fungaris mihi, & Pauli 1. ad Timoth. 4. pluribus aliis relatis in cap. qui Ecclesiast. 36. dist.*

11 Sed omnino dicendum est causa iusta intercedente validè, & licitè beneficium illiterato conferri posse à Pontifice; quia ex iure diuino solum habetur, vt beneficiatus officium exercens aptus sit ad illud exercendum; à Pontifice ab hac obligatione excusare potest beneficium assignando coaductorem. Ergo cessat ratio, ob quam iure diuino illiterato beneficium dari non possit. Azor. 2. *part. in lib. 6. c. 6. quast. 4.* Aduerte raro causam adesse posse legitimam, vt Pontifex hanc dispensationem concedat.

12 Sed quid dicendum ex dispensatione Episcopi? Respondet profusus illiterato nequaquam dari posse. Quia Episcopus non habet potestatem immutandi ius canonicum. At ex iure canonico collatio facta profusus illiterato est irrita, vt dictum est. Ergo non potest ex Episcopi autoritate valida fieri: sic aliis relatis Azor. *supra quast. 5.* Bene tamen poterit causa iusta intercedente ei qui parum scit, sed creditur breui tempore profecturus, beneficium conferre, quia pro aliquo tempore potest Episcopus in obligatione annexa beneficio dispensare. Azor. *supra* Ratio tamen haec praestanda sunt.

13 Praeter supradictam qualitatem scientiae aliqua sunt beneficia, quae de hac scientia publicum testimonium ab aliqua vniuersitate requirunt. In primis pro Episcopatu, aliisque beneficiis superioribus statuit concilium *sess. 22. cap. 2. de reform. ne vllus promoueat, nisi qui in vniuersitate studiorum magister, siue doctor, aut licentiatus in sacra theologia, vel iure canonico merito sit creatus, aut publico alicuius Academiae testimonio idoneus ad alios docendos ostendatur.* Quod si regularis fuerit, à superioribus suae religionis similem fidem habeat. Idem habetur in constitutione Gregorij XIV. super promouendis ad Ecclesias cathedralis, quae incipit, *Onus Apostolicae.* Haec tamen qualitas gradus non expostulatur pro dignitate principali Ecclesiae collegiatae, quatuorvis exemptae, & iurisdictionem quasi Episcopalem habentis: quia concilium *dicto cap. 2.* solum fecit mentionem cathedralis, ibi: *Quicumque posthac ad Ecclesias cathedrales, &c. loquens generaliter de omnibus dignitatibus, sessione 24. cap. 12.* hortatur, vt doctoribus conferatur, non autem id praecipit. sic decimus referunt Barbola *dicta sess. 22. cap. 2. et 3. part. allegat. 62. numer. 63.* Garcia 7. *part. cap. 7. numero 33.*

14 Pro dignitate scholasticae eundem gradum doctoris, magistri, vel licentiatu requirit concilium *sess. 23. cap. 18.* vbi de cetero officia, vel dignitates illae, quae scholasticae dicuntur, non nisi doctoribus, vel magistris, aut licentiatu in sacra pagina, aut in iure canonico, & aliis personis idoneis, & qui per te id munus explere possunt conferantur, & aliter facta prouiso nulla sit, & inualida. Possunt tamen ad hanc dignitatem assumi, qui non sunt ex illa regione; in qua est scholastica: sic refert Barbola decimum in supradicto loco concilij *num. 33.* *et allegat. 60. num. 62.* Garcia 7. *part. de benef. cap. 7. num. 35.* Limitandum tamen est hoc decretum, vt non procedat in Ecclesiis cathedralibus

bus existentibus in loco, ubi non est erigendum seminarium; qua ratione ipsius hac qualitas in magistro expostulatur. Garcia supra n. 35. refert à sacra congregatione decilum.

15 Item statuit concilium sess. 24. c. 1. de reformat. eundem gradum doctoris, vel magistri, aut licentiatu in theologia, vel iure canonico requiri in Archidiaconis, qui oculi dicuntur Episcopi, cap. ad hac. de officio Archidiacon. Quod intelligi debet de illis Archidiaconis, qui iurisdictionem contentiosam habent, iuxta tit. de officio Archidiacon. Secus vero de illis qui hac iurisdictione ex recepta consuetudine carent. sic Anatal. Germon. tract. de indult. Cardinal. §. quibusvis num. 4. Riccius in praxi fori Ecclesiast. decif. 473. in 1. edit. et resolut. 497. num. 3. in 2. edit. Garcia de benef. 7. part. cap. 7. num. 40. et 46. Barbosa 3. part. de presb. Episcop. alleg. 60. num. 60. Item debet intelligi de Archidiacono, qui est caput capituli, & primus post Pontificem qualis nullus est in Hispania; nam in secularibus Ecclesiis est decanus, in regularibus prior. sic Nauar. c. 5. n. 15. Garcia n. 34. et seqq.

16 Pro decanatu Ecclesie Cathedralis, vel prioratu regularis nullus gradus doctoris, magistri, vel licentiatu expostulatur necessario à concilio: sed solum pro iis, & aliis dignitatibus tam Cathedralis, quam collegiatis Ecclesie hortatur concilium sess. 24. cap. 12. vt non nisi doctoribus, magistris, vel licentiatu conferantur, & insuper vt saltem dimidia pars canonicatum iis graduatis detur. Garcia numer. 43. et seqq. Barbosa alleg. 60. n. 58. et 61.

17 Solum pro canonico penitentiario Ecclesie Cathedralis expostulatur concilium sess. 24. c. 8. de reformat. gradum doctoris, magistri, vel licentiatu, quando aliis pro loci qualitate reperiri potest. Garcia 7. p. de benef. c. 4. n. 32. et c. 7. n. 49. Barbosa alleg. 65. n. 4. et alleg. 60. n. 68.

18 Aduertere collationem supradictarum dignitatum, Episcopatus, scholasticas, Archidiaconatus factam carentibus gradu requisito à concilio, esse nullam; quia est contra formam ab ipso prescriptam: sic Gare. Barbosa & Azor. supra. tamen si contrarium sentiat Lessius lib. 2. cap. 34. dub. 19. num. 206. existimat namque quando ius statutum in prouidendo gradum requirit, sufficere, si tempore electionis, seu collationis habilis sit ad illum statim sumendum. Quia non videtur cum eo rigore decretum intelligendum, vt actu gradum habeat: si enim sacerdotium, quod in beneficiis curatis requiritur permittit ius, vt post assumptum beneficium accipiatur, etiam id permittere debet de gradu doctoris, vel licentiatu, qui non est ita necessarius. Sed hac interpretatio nimis lata est; neque firmum fundamentum habet, maxime si verbis negatiuis gradus requisitus sit, vt dictum sit, non conferatur beneficium, nisi ei qui gradum habeat. His enim verbis solum habenti illam qualitatem actu denotatur posse conferri. Neque argumentum de sacerdotio in parochialibus requisito viget, cum ex iure ipso constet non praerquiri ad collationem, sed subsequi illam vide Garcia 7. p. de benef. c. 1. n. 61.

19 Difficultas tamen est; an si gradus sit obtentus absque scientia competente proficit, ne prouiso irrita sit? Ratio difficultatis est; quia hic gradus non tam pro se, quam pro scientia, quam supponit expostulatur, neque gradus inanis doctorem facit, sed scientia. Deinde quia Trid. sess. 12. cap. 2. notanter dixit non esse in Episcopum eligendum, nisi qui in vniuersitate doctor, magister, vel licentiatu merito sit promotus. Qui autem absque competenti scientia promotus fuerit, non est merito promotus. Ergo non habet qualitatem à concilio requisitam.

Nihilominus tenenda est contraria sententia, quia communior, & benignior, nempe collationem factam sic parum litterato validam esse, eo quod gradus collatus validus est, & consequenter illum habens privilegia graduatis competentia habere debet. Aliis si ob defectum aliquis scientie, gradus qui in vniuersitatibus conferuntur nulli essent, & sic graduati privilegiis graduatorum vt non possent, plurima inconuenientia inde sequeretur. Dicendum ergo est & validos esse gradus, & collationem dignitatis: sic docet Azor. 2. part. instit. moral. lib. 6. c. 6. quest. 1. Garcia aliis relatis 7. p. c. 7. num. 50. Barbosa allegat. 55. num. 5.

20 Sed quid si gradum assumpti contra constitutiones, & consuetudinem vniuersitatis, vt si falsò probati cursus necessarios, vel descriptionem in matricula, vel non seruasti formam in examine prescriptam?

Distinguendum est cum Azor. & Garcia supra. Si supradictae constitutiones ita expostulent cursus, & descriptionem in matricula, & formam examinis, vt declarent susceptionem gradus aliter factam nullam esse (vt in omnibus ferè vniuersitatibus est statutum) collatio beneficii gradum supponens inualida erit. Quia idem est non habere gradum, ac illum habere nullum. Et iura requirentia gradum, de gradu valido debent intelligi.

1. 4. §. on de vniuersitat. ff. de re iudic. At si iure ipso gradus non irritetur, cum validus persistat, collatio beneficii valida erit.

Qualiter ordo, & intentio illum recipiendi pro singulis beneficiis requiratur.

- 1 Nullus est capax beneficii, qui prima consecra initiatus non sit. Reliqui vero ordines ad beneficia non praerquiruntur.
- 2 Ad Episcopatum debet sex menses antea in subdiaconatu esse.
- 3 Suscipiens parochiale tenetur intentionem habere intra annum presbyterium accipiendi.
- 4 Quid si cum animo dubio, aut conditionato. Alij affirmant esse peccatum, & obligationem restituendi fructus.
- 5 Alij negant.
- 6 Media via proceditur.
- 7 Antè iudicis sententiam debet fructus perceptos restituere, qui suscepit beneficium parochiale absque animo suscipiendi presbyterium.
- 8 Si abique animo sacerdotij beneficium est susceptum, & mortua voluntate sacerdotium intra annum suscipiendi, obligatus non est fructus restituere.
- 9 Explicatur supradicta.
- 10 Si recepisti beneficium curatum animo te promovendi ad sacerdotium, & culpabiliter promotus non fueris, alij affirmant te esse obligatum restituere fructus, alij probabilius negant.
- 11 Stipendium vicariae concessum deducendum est.
- 12 Non est peccatum saltem mortale accipere beneficium animo satisfaciendi illius oneribus, dum retinetur, sed cum voluntate permittendi, vel resignandi eo tempore, quo superior permisit.
- 13 Quid dicendum de hac intentione in receptione dignitatum, quibus annuarum cura annexa est?
- 14 Recipiens beneficia simplicia, quibus ordo sacer annexus est absque animo illum recipiendi, esto peccator, non tenetur ante sententiam fructus perceptos restituere.
- 15 Quia culpa sit recipere beneficium animo non ascendendi ad ordines, sed beneficii reddendis fructibus, & postea illud à statu clericali dimitrendi? Preponitur quoad certum est.
- 16 Affirmant aliqui esse mortale. Alij veniale.
- 17 Resolvitur per se nullum esse.

**C**ertum est apud omnes neminem beneficii, quantumcumque minimi, capacem esse, qui prima consecra initiatus non sit: cap. cum a deo. de rescript. cap. ex litteris. de translat. cap. 2. de instit.

Alij autem ordines, spectato iure communi, ad nullum beneficium necessario praerquiruntur, tamen si debeant suscipi post beneficium susceptum.

2 Solum de Episcopatu est à Concilio Tridentino sess. 24. c. 1. de reformat. requisitum, vt antea sex mensium spatio, quam ad ipsum assumptis, sis in facto ordine constitutus. Sed an sufficit esse in subdiaconatu, an vero debeat esse in reliquis ordinibus sacris constitutus? non satis exploratum est. Videtur debere omnibus factis ordinibus esse insignitum. Tum quia Greg. XIV. in illa bulla die 15. Maij 1590. quae incipit, Omnia Apostolica, in numero plurali dixit debere esse in factis constitutum, iuxta statutum in cap. Ovis 61. dist. Ergo non solum subdiaconatus, sed diaconatus, & presbyteratus requiritur. Et ratio esse potest, quia ad Episcopatum omnes sacri ordines praesupponendi sunt. Ergo in omnibus illis debet esse antea versatus: & ita tenet August. Barbosa de officio, et potest. Episc. 2. part. alleg. 1. n. 37. Nihilominus existimo sufficere, si in subdiaconatu ordine per sex menses antea versatus fuerit, sic indicat Lessius lib. 2. cap. 34. dub. 19. n. 98. Azor. 2. p. lib. 6. c. 8. q. 1. Mourer, quia in e. d. multi. de ante. & qualis. expressè dicitur posse subdiaconum in Episcopum eligi qui textus non videtur esse per concilium reuocatus, sed solum additum, vt in illo ordine per sex menses antea constitutus. Deinde quia concilium solum sacrum ordinem expostulatur. Et licet Gregor. XIV. in sua bulla vsus fuerit plurali numero, spectatum communem usum loquendi, quo subdiaconatus ordinatus dicitur esse in factis.

3 Quoad intentionem vero suscipiendi sacrum ordinem, neque statum clericalem deserendi, grauior dubitatio est, pro quibus beneficiis requiratur?

Et in primis dicendum est suscipientem parochiale beneficium obligatum esse sub mortali habere intentionem suscipiendi intra annum presbyterium, iuxta text. in e. licet canon. de electione. in 6. Alias teneri fructus susceptos restituere; quia illos fraudulenter recipit (nisi voluntate mutata promotus fuerit.) sic habetur expressè in e. commissa. vob. ceterum. de elect. in 6. imo non solum sic recipiens beneficium obligatus est illos fructus restituere, sed etiam conferens, si illum statum intentionem sciat, quia fraudi cooperatur: sic in supradicto textu. Quod intelligendum est casu quo accipiens beneficium non restituere; quia conferens solum in defectum beneficii primo